

מדיניות ועדת האתיקה המחוזית	מדיניות מס' 2.002
תאריך פרסום: 29.7.2019	השעיה זמנית

מדיניות הוועדה בעניין השעיה זמנית

א. כללי

1. מעת לעת נדרשת הוועדה לכתבי אישום המוגשים נגד עורכי דין בשל ביצוע עבירות פליליות, וזאת בין היתר לאור דיווח המתקבל מאת רשויות תביעה שונות בהתאם להנחיית פרקליט המדינה מס' 3.12 - "דיווח על הגשת כתב אישום נגד עורך דין או רואה חשבון".
2. בקשה להשעיה זמנית לפי סעיף 78 לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961 (להלן: "החוק") נועדה, במקרים המתאימים, לאפשר לוועדה לפעול נגד עורך דין אשר ביצע לכאורה עבירה פלילית שיש עמה קלון, הגם שעומדת לזכותו חזקת החפות, וזאת בשל הצורך להגן על הציבור ו/או על כבוד מקצוע עריכת הדין, וכן נועדה לאפשר לוועדה לגשר על פרק הזמן שבין הרשעה פלילית ועד להחלטה בבקשה להטלת עונש.
3. מאחר שבקשה להשעיה זמנית הנה סנקציה חריפה, אשר פגיעתה בעורך הדין הנאשם בפלילים עלולה להיות חמורה, מחויבת הוועדה לנהוג זהירות רבה בטרם תחליט על הפעלתה. בהתאמה, נטל השכנוע המוטל על הוועדה בהליך בפני בית הדין המשמעתי הינו כבד מאוד, במיוחד בשלב הקודם להכרעת הדין בהליך הפלילי נוכח חזקת החפות האמורה, ובית הדין יעתר לבקשה מסוג זה "רק במקרים נדירים וחמורים במיוחד" (על"ע 19/88 איזמן נ' הוועד המחוזי של לשכת עורכי הדין בתל אביב-יפו, פד"י מב(4) 377).
4. כפי שנפסק בפרשת איזמן, אין להניח שהמחוקק לא היה ער לנזק העלול להיגרם על-ידי כך לעורך הדין, ובמיוחד אם יסתבר לאחר מכן שההרשעה לא הייתה מוצדקת. אולם השיקול הדומיננטי בנושא זה הוא הדאגה לאינטרס הציבורי בכללותו, ואינטרס זה חייב כי עורך דין המואשם בעבירות חמורות שיש עמן קלון ושנמצא אשם באותן עבירות, או שקיימות נגדו ראיות לכאורה בדבר ביצועו, לא יוכל לכהן כעורך דין, עם כל התדמית החיובית והמהימנות המוחלטת הכרוכים בכך, כל עוד לא התבררה פרשת האישומים נגדו סופית.
5. לאור זאת מצאה הוועדה לנכון להבהיר את הקווים המנחים למדיניותה בכל הנוגע להגשת בקשות להשעיה זמנית נגד עורכי דין שקיים נגדם כתב אישום תלוי ועומד.

ב. שיקול דעת הוועדה בהגשת בקשה להשעיה זמנית

6. ככלל לא תגיש הוועדה בקשה להשעיה זמנית אלא בעבירות הדורשות "מחשבה פלילית" כמובנה בסעיף 20 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ואשר מסווגות לפי חומרתן כעבירות מסוג פשע או עוון.
7. בנוסף, במסגרת בחינת סוגית הקלון שבעבירה - הנגזרת בין היתר גם מתוך הקשרים מקצועיים - מבחינה הוועדה בין שלושה מעגלים שבהם נאכפת האתיקה המקצועית:
- במעגל הראשון** - הפעילות בליבת המקצוע, קרי: הופעות בבתי משפט, כתבי בי-דין, התכתבויות בין עורכי דין, יחס ללקוחות וכן הלאה.
- במעגל השני** - הפעילות של עורך הדין כעורך דין אך לא כמייצג לקוח.
- במעגל השלישי** - פעילותו של עורך הדין כאזרח מן השורה.
8. מושכלות יסוד הן שלצורך מילוי תפקידו כ"קצין בית משפט" חיוני הוא כי בית המשפט יוכל לסמוך לחלוטין על יושרו ועל אמינותו של עורך הדין, ואמון זה עלול להתערער כאשר עורך הדין מואשם או מורשע בעבירות הקשורות במילוי תפקידו המקצועי, ואולם בעוד שבבקשה להטלת עונש לאחר הרשעה בפסק דין חלוט (לפי סעיף 75 לחוק) השיקול המרכזי הוא סוגיית קיומו של קלון, הרי שבבקשה להשעיה זמנית (בדומה לבקשת מעצר עד תום ההליכים בהליך פלילי) נדרשת הוועדה לבחינת שיקולים שונים שעשויים לסייע בקבלת ההחלטה, וביניהם:
- א. סוג העבירה וחומרתה בנסיבותיו הקונקרטיות של התיק.
 - ב. קיומן של ראיות לכאורה ועוצמתן.
 - ג. מועד ביצוע העבירה.
 - ד. עמדתה העונשית של התביעה הפלילית (אם ישנה עתירה להשתתף מאסר ואם לאו).
 - ה. פרק הזמן בו צפוי עורך הדין להיות נתון השעיה זמנית ככל שתתקבל בקשת הוועדה, לרבות בשל היקפו של התיק ומספר העדים הצפויים להעיד בהליך הפלילי.

ג. תחולה

9. פרסום מדיניות זו נועד להבהיר את הקווים המנחים למדיניות הוועדה בכל הנוגע להגשת בקשות להשעיה זמנית נגד עורכי דין שהוגש נגדם כתב אישום, אך אין בו כדי לחדש או לשנות מהמצב המשפטי הקיים ערב פרסומו ותחולתו הנה כלפי כל הליך בירור משמעותי תלוי ועומד.

שמעון כץ, עו"ד
יושב ראש ועדת האתיקה